

بررسی تأثیر پیاده سازی مدل سازمان پاسخگوی سریع (FRO) بر کیفیت ارائه خدمات در شهرداری تهران (مورد مطالعه: شهرداری منطقه ۱۴ تهران)

| تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۵/۴/۱ | تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۵/۵/۲۲ |

سید حامد معینی طباطبایی

دانش آموخته کارشناسی ارشد مدیریت شهری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران
s_h_moeini@yahoo.com (مسئول مکاتبات)

حمیدرضا آدابی

استادیار دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران
h.adabi@yahoo.com

چکیده

مقدمه و هدف پژوهش: سازمان‌های امروزی با توجه به مسائلی چون تغییرات سریع و غیرقابل پیش‌بینی، سفارشات خاص، انتظار دریافت سطح بالایی از خدمت... جهت بقاء و حفظ موقعیت خود، شکل‌های متفاوتی به خود می‌گیرند. یکی از جدیدترین شکل‌های سازمانی، فرم سازمان‌های پاسخگوی سریع می‌باشد. هدف این مطالعه، بررسی تأثیر پیاده سازی مدل سازمان پاسخگوی سریع (FRO) بر کیفیت ارائه خدمات در شهرداری منطقه ۱۴ تهران می‌باشد.

روش پژوهش: روش تحقیق توصیفی- پیمایشی است که اطلاعات آن به روش پیمایشی و از طریق پرسشنامه محقق ساخته جمع‌آوری گردیده است. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه شهروندانی است که به شهرداری منطقه ۱۴ مراجعه و از خدمات آن استفاده نموده اند. با استفاده از فرمول کوکران تعداد ۳۸۴ نفر از شهروندان به صورت تصادفی ساده به عنوان نمونه انتخاب شدند. در این پژوهش از دو پرسشنامه سازمان پاسخگوی سریع و کیفیت ارائه خدمات با طیف لیکرت استفاده شد. روایی پرسشنامه‌ها به تأیید خبرگان رسید و پایابی آنها با استفاده از آلفای کرونباخ تأیید شد. برای آزمون فرضیه‌ها از آزمون کولوموگروف- اسمیرنوف، همبستگی پیرسون، رگرسیون تک متغیره، معادلات ساختاری لیزرل، تحلیل واریانس و آزمون فریدمن استفاده شد.

یافته‌ها: بر اساس تحلیل داده‌ها، قابلیت اطمینان در خدمات دارای بیشترین تاثیر و عامل قیمت از کمترین تاثیر برخورداری می‌باشد.

نتیجه گیری: نتایج نشان داد که پیاده‌سازی مدل FRO و بعد آن (زمان، نوآوری، قابلیت اطمینان، انعطاف پذیری، قیمت) بر کیفیت ارائه خدمات در شهرداری منطقه ۱۴ تهران از تأثیر معناداری برخوردار است.

وازگان کلیدی: سازمان پاسخگوی سریع (FRO)، کیفیت ارائه خدمات، شهرداری منطقه ۱۴

موجب خوشحالی شهروندان می‌شود Hussain and etal, 2015)

یکی از راههای عمدتی که یک موسسه خدماتی می‌تواند توسط آن خود را از دیگر سازمان‌ها متمایز کند این است که همواره خدماتی با کیفیت برتر به مشتریان ارائه کند. رمز موفقیت درگرو آنست که انتظارات مشتریان را نسبت به کیفیت خدمت برآورده سازیم یا حتی از آن پیشی گیریم. سازمان‌های پاسخگوی سریع دارای خاصیت واکنش مؤثر در برابر تغییرات می‌باشند که توان تبدیل تهدیدها به فرصتها و استفاده بهینه از فرصتها را دارند (Sutton and Klein, 2003). خاصیت پاسخگویی سریع، رویکردی استراتژیک به سمت موفقیت، درخصوص قوانین و شرایط جدید و متفاوت zhang, Shrifi and

(2008). این سازمان‌ها پدیدهای نوین هستند که عملکرد بالایی را در عرصه جهانی نوید می‌دهند. آنها بطور موفقیت آمیزی قابلیت‌های خدماتی خود را برای پشتیبانی از کل سازمان جهت دستیابی به یک مزیت مستمر بهبود می‌بخشند. این نوع سازمان‌ها تمایل دارند نیروی کار و تجهیزات و سامانه‌های خود را بهینه کنند. هر چند که یک سازمان با خاصیت پاسخگویی سریع بر پایه ابعاد: قیمت، نوآوری، قابلیت اطمینان، انعطاف پذیری، زمان قرار گرفته است. چنین بنگاه‌هایی جهت پاسخگویی به نیازهای مشتریان خود و ارضای آنها، قابلیت بکارگیری ترکیب‌های مختلفی از این ابعاد را دارند (Thoren and Smith, 2000).

شهرداری یکی از دستگاههایی است که ارتباط مداوم و تنگاتنگی با عموم مردم دارد و در بخش‌های مختلف از جمله: صدور مجوز و پروانه ساختمنهای بلند مرتبه و معمولی، صدور و اصلاح پایان کار و گواهی عدم خلاف ساختمنهای معمولی و بلند مرتبه، صدور مجوزهای تفکیک، تغییر کاربری و دیوار گذاری، پرداخت عوارض، کسب و معاملات، تخلفات و امور مربوط به شهر خدمات ارائه می‌دهد؛ لذا ضرورت این پژوهش به خاطر اهمیت خدمات شهرداری برای زندگی پیشرفتی امروزی است و امری مهم تلقی می‌شود؛ چون زندگی کنونی بدون بهره گیری از این خدمات و از سوی دیگر رضایت شهروندان از این خدمات امکان‌پذیر نیست. این تحقیق به دلیل: جایگاه مناسب نظری و مفهومی آن در حوزه‌های نوین رفتاری، کمبود پژوهش و کافی نبودن مطالعات داخلی درباره FRO!، اهمیت روزافزون حوزه پژوهش در سازمان‌های امروزی و پیشنهاداتی که برای بروز رفت از

مقدمه

کیفیت خدمات نقش مهمی را در سازمانی خدماتی برای رضایت مشتریان ایفا می‌کند. رضایت مشتریان نسبت به کیفیت خدمات، عامل تعیین کننده موفقیت سازمانی است (Roslan and etal, 2015).

شهرداری یکی از نهادهای جامعه مدنی است که در قانون اساسی در چارچوب حاکمیت در عرصه‌های اجتماعی، محلی و شهری جزو ساختار توسعه‌ای و مشارکتی کشور محسوب می‌شود و یکی از ضرورت‌های نظام اجتماعی است، که الزاماً با ساختاری که تنها از طریق مداخله مردم امکان پذیر است نمایان می‌گردد. در واقع سازمان شهرداری به عنوان سازمان محلی و غیردولتی به منظور اداره امور محلی و ارائه خدمات لازم با هدف مدیریت و توسعه‌ی کالبدی، اقتصادی، اجتماعی در محدوده شهر و اطراف آن به وجود آمده است و وظیفه آن برآورده ساختن نیازهای مشترک شهروندان بوده که هر کدام از افراد به تنها ی قادر به برآورده ساختن آنها نیستند (رجب صلاحی ۱۳۹۱، ۱۱۲).

با توجه به اهمیت نقش کیفیت در سازمان‌های خدماتی، این سازمان‌ها بایستی را رویکردی استراتژیک و پویا به مدیریت کیفیت خدمات بنگرند و کیفیت رابه عنوان منبعی برای تقویت و تفکیک خدمات سازمان از آنچه سازمان‌های دیگر ارائه میدهند درنظر بگیرند. با توجه به این که شهروندان تنها مرجع حایز شایستگی برای قضاویت درباره کیفیت خدمات می‌باشند و هرگاه برداشت درباره یک خدمت بدین صورت باشد که کیفیت آن از انتظارات اولیه فراتر باشد آنگاه میتوان ادعا کرد سازمان خدمات با کیفیتی ارائه می‌دهد (صادقی ۱۳۸۷، ۸). بهبود تعریف کیفیت خدمات نه تنها از جهت معنایی مهم است بلکه مهمتر از آن هدایت کننده تلاشهای کارکنان در جهت رسیدن به خدمات با کیفیت تر خواهد بود. کیفیت هیچ معنا و مفهومی به جز هر آنچه شهروند واقعاً می‌خواهد، ندارد. به عبارت دیگر یک خدمت زمانی با کیفیت است که با خواسته‌ها و نیازهای شهروندان تعریف شود (سید جوادین و کیماسی، ۱۳۸۹). کیفیت خدمات، نوعی قضاویت شهروندان از خدمات فراهم شده است. کیفیت خدمات تحت تأثیر خدمات مورد انتظار و خدمات ادراک شده است. وقتی انتظارات شهروند از خدمات با ادراکات او از خدمات ارائه شده منطبق شود، کیفیت خدمات ارائه شده رضایت بخش است. اگر خدمات ارائه شده از حد انتظارات شهروند فراتر باشد، آن خدمات عالی قلمداد می‌شوند و

حمیدی زاده و غمخواری (۱۳۸۸) در مطالعه‌ای با استفاده از مدل سازمان‌های پاسخگوی سریع به بررسی سطح وفاداری مشتریان در فروشگاههای زنجیره‌ای پرداختند. نتایج تحقیق نشان داد که هر یک از ابعاد مدل سازمان‌های پاسخگوی سریع بر سطح وفاداری مشتریان مؤثر بوده لیکن میزان تأثیر ابعاد مدل مذکور متفاوت می‌باشد.

رنجبران و همکارانش (۱۳۸۱) تحقیقی تحت عنوان بررسی رضایت مشتری از کیفیت خدمات پس از فروش (مورد مطالعه شرکت زیراکس در استان اصفهان انجام داده اند. نتایج تحقیق نشان داد که مشتریان از خدمات پس از فروش از نظر بعد کیفیت فنی خدمات، برخورد کارکنان و هزینه ناشی از خدمات پس از فروش رضایت دارند. اگرچه رضایت مشتری از سه بعد کیفیت خدمات یکسان نمی‌باشد. بدین ترتیب که رضایت از کیفیت فنی خدمات بیشتر از رضایت از هزینه‌ها و همچنین رضایت از برخورد کارکنان بیشتر از هزینه‌ها بوده است.

ب) پژوهش‌های خارجی
یوساپروپابون^۳ (۲۰۱۴) تحقیقی با عنوان سروکوال: سنجش کیفیت خدمات آموزش عالی در تایلند انجام داده است. نتایج تحقیق نشان داد که آموزش عالی تایلند، انتظارات دانشجویان کارشناسی را برآورده نمی‌کند. در همه پنج بعد کیفیت خدمات، شکافی بین انتظارات و ادراکات دانشجویان کارشناسی وجود داشت (اعتماد ۲/۸۸، پاسخگوی ۲/۷۲، اطمینان ۲/۴۸-۲/۴۸-۲/۸۸-۲/۸۸-ملموسات). این شکاف نشان می‌دهد که همه نمرات ادراکات از نمرات انتظارات پایین تر بود.

اسوگوا و همکاران^۴ (۲۰۱۴) تحقیقی با عنوان استفاده از سروکوال در ارزیابی کیفیت خدمات کتابخانه دانشگاهی در کشورهای در حال توسعه انجام داده اند. نتایج تحقیق نشان داد که همه شاخص‌های کیفیت خدمات (ملموسات، اعتماد، پاسخگوی، اطمینان، همدلی) منفی مشخص شدند و تفاوت معنی داری بین انتظارات و ادراکات کاربران کتابخانه مشاهده شد. بالاترین و پایین ترین بعد مربوط به بعد ملموسات و همدلی بود.

پیراح و ایتراح^۵ (۲۰۱۴) تحقیقی را با عنوان ارزیابی رضایت بیماران با استفاده از مدل سروکوال: مطالعه موردي بیمارستان سانیانی غنا انجام داده اند. نتایج تحقیق نشان داد که رضایت کلی بیماران در مورد

وضعیتهای نامناسب رفتار کار، به دست می‌دهد، دارای ضرورت انجام و پایگاه علمی مناسب است.

با توجه به این که شهرداری منطقه ۱۴ تهران دارای پتانسیل مناسبی در زمینه پاسخگویی سریع می‌باشد، لذا پژوهش علمی و سازمان یافته‌ای برای آن انجام نشده، این نیاز را بیشتر تقویت می‌کند که این پژوهش صورت گیرد. بدین ترتیب پرسش اصلی پژوهش حاضر این است که آیا پیاده سازی مدل سازمان پاسخگوی سریع بر کیفیت ارائه خدمات در شهرداری منطقه ۱۴ تهران تأثیر دارد؟

۲- پیشینه تحقیق

(الف) پژوهش‌های داخلی

نتایج تحقیق صابری (۱۳۹۲) با عنوان تعیین شکاف کیفیت خدمات ارائه شده در شهرداریها (نمونه موردي شهر مشهد) نشان داد که بین خدمات ارائه شده از نظر فیزیکی، ضمانت، قابلیت اطمینان، پاسخگویی و همدلی و انتظارات شهروندان شکاف مشاهده می‌شود. بیشترین شکاف مربوط به همدلی و کمترین آن مربوط به ضمانت است.

زمانی مقدم و لاهیجی (۱۳۹۱) به تحقیقی با عنوان بررسی عوامل مؤثر بر وفاداری مشتریان بانکهای خصوصی بر اساس مدل سازمان‌های پاسخگوی سریع پرداختند. با توجه به یافته‌های تحقیق، اگرچه بانکهای خصوصی از لحاظ کیفیت خدمات، قابلیت اطمینان و سرعت ارائه خدمات در شرایط مطلوبی بوده و تا حدود زیادی در ایجاد تصویر مناسب در ذهن مشتریان خود موفق بوده اند، اما از ابعاد انعطاف پذیری و نوآوری در ارائه خدمات به عنوان مهمترین ویژگیهای سازمان‌های پاسخگوی سریع، - از نظر مشتریان آنها نسبت به سایر عوامل در سطح پایین تری می‌باشند؛ بنابراین توجه بیش از پیش به استفاده از نوآوری و انعطاف پذیری در ارائه خدمات، ضروری به نظر می‌رسد. فهیمی فرد و همکاران (۱۳۹۰) به تحقیقی باعنوانشناسایی عوامل مؤثر بر وفاداری شهروندان به بازارهای شهرداری مشهد بر اساس مدل سازمان‌های پاسخگوی سریع (FRO) پرداختند. نتایج نشان داد که با افزایش یک درصدی هر یک از عوامل قیمت، نوآوری، خدمات، زمان، قابلیت اطمینان و انعطاف پذیری، وفاداری شهروندان به بازارهای شهرداری مشهد به ترتیب برابر ۱/۳، ۰/۹۳، ۰/۸۴، ۰/۷۵، ۰/۶۵، و ۰/۸۵ درصد افزایش می‌یابد.

ابعاد پنج گانه در FRO‌ها عبارتند از

انعطاف‌پذیری: انعطاف‌پذیری عبارت است از قابلیت پاسخگویی یا تطبیق با شرایط جدید. سازمان‌هایی با این خصوصیات، توانایی بیشتری جهت غلبه بر عدم اطمینان رو به افزایش محیطی و تطبیق با تغییرات سریع بازارهای امروزی را دارند (نوری، ۱۳۸۷). گونه‌های متداخل انعطاف‌پذیری عبارتند از: انعطاف‌پذیری در خدمات (به معنای قابلیت سازمان در ارائه خدمات جدید و تغییر سریع خدمات موجود به منظور تامین نیازهای متغیر امروزی)، انعطاف‌پذیری فرایند (به معنای قابلیت سازمان در ارائه خدمات متعدد و متنوع، تغییر سریع و آسان از یک خدمت به خدمت دیگر، ایجاد خدمت جدید یا تجدید نظر شده) و انعطاف‌پذیری زیربنایی یا ساختاری (به معنای قابلیت سازمان در سازگاری خود و ساختار سازمانی با تغییرات) (گانز، ۱۳۸۷).

زمان: سازمان‌های پاسخگوی سریع، به نوعی سازمان‌های تندآموزی هستند که پیوسته تعریف موجودیت خود را بازبینی و در ذات خود سریعتر از رقبا عمل می‌کنند. سرعی که جریان آن برای رقبا ممکن نیست (گانز، ۱۳۸۷). از آنجا که سرعت و داشتن لازمه موقفيت به شمار می‌آيند. سازمان تندآموز با تلفيق اين لازمه‌ها، توان رقابتی شکست ناپذيری برای خود فراهم می‌آورد. اين سازمان‌ها، در پرتو پيشرفتهای نوين، توان رقابت‌پذيری و توان تغيير پذيری خود را تقويت می‌کنند. چنین سازمانی به سرعت از زمان چرخه کار می‌کاهد. سرعت که توانایي انجام وظایف و عملیات در حداقل زمان ممکن است و جزو قابلیتهای يك FRO محسوب می‌شود شامل: زمان سریع ارائه محصول و خدمات جدید در بازار، تحويل سریع و به موقع کالا و زمان سریع عملیات می‌شود (Shrifi and zhang, 2008).

قيمت: قيمت کالا یا خدمت يکی از عوامل بسیار مهم و اساسی در مبحث مشتری گرایی به شمار می‌رود. (محمدی، ۱۳۸۶). قيمت به عنوان يکی از عناصر آميخته بازاریابی حائز اهمیت است. قيمت گذاری محصولات در توان رقابتی سازمان مؤثر است. مقدار درآمدی که يك سازمان می‌تواند بدست آورد و مقدار ارتقایی که يك سازمان می‌تواند به موقعیت بازاریابی خود ببخشد، بسته به این است که چگونه آن سازمان محصولات خود را به شکلی اثر بخش قيمت گذاري نماید. تصميم گيری درمورد قيمت گذاري آسان نیست. هر سازمانی به منظور تعیین قيمتها باید بازار، رقابت، هزینه‌ها و اهداف خود، و

کيفيت خدمات بيمارستان خوب بود. از طرف ديگر، بين چهار بعد از شش بعد کيفيت خدمات شکاف منفي وجود داشت و اين نشان می‌دهد که بيماران از کيفيت خدمات مربوط به آن ابعاد راضی نبودند. اين چهار بعد شامل اعتماد، ارتباطات / ارتباط بين شخصی، اطمینان و پاسخگویی بود، در مقابل امتیاز بعد ملموسات و همدلی مثبت بود که ادراک بيماران از خدمات را تأييد می‌كند. برونز^۵ (۲۰۰۷) در پژوهش خود با عنوان بررسی تأثير مدل FRO بر مدیریت ارتباط با مشتری در يك بانک نشان داد که ابعاد مدل FRO بر مدیریت ارتباط با مشتری تأثير گذار می‌باشند. در اين تحقیق بعد زمان بیشترین تأثير و بعد انعطاف‌پذيری کمترین تأثير را بر CRM دارد.

ژاوهاوی و همکاران^۶ (۲۰۱۰)، در مقاله‌ای با عنوان کيفيت ارائه خدمات و رضایت مشتری مدلی را ارائه می‌دهند که در آن عواملی مانند اعتماد، انعطاف‌پذيری، ارزش درک شده (کارکردی، احساسی، اجتماعی و مالی) و هزینه‌های تغيير را به عنوان عوامل اثريگذار در کيفيت ارائه خدمات و رضایت مشتری معرفی می‌کنند.

۳- مبانی نظری

در ابتدای اين بحث، اين نکته قابل ذكر است که شهروندان، همان مشتریان خدمات شهرداری هاستند.

پاسخگویی سریع

پاسخگویی سریع در يك سازمان متمرکز بر مشتری و عملیات مبتنی بر مدیریت کيفيت فراغیر تعریف می‌شود. آن يك واژه‌ی خلاصه برای توصیف يك عنصر عملیاتی است که به منظور رسیدن به نیازمندیهای خود، رفتاری از اراده و همتاهاي سنتی خود در پیش گرفته است. اين واژه تنها به معنای عکس العملی بودن نمی‌باشد و پاسخگویی سریع خلیل بیشتر از عکس العمل سریع است. واژه‌های ديگری که ممکن است بكار گرفته شوند، چابک^۷ و در سطح جهانی^۸ هستند (نوری، ۱۳۸۷، ۱۴۲۶).

يك سازمان با خاصیت پاسخگویی سریع بر پایه‌ی پنج بعد: انعطاف‌پذيری، زمان، قابلیت اطمینان، هزینه (قيمت) و نوآوری بنا شده است. چنین سازمانی جهت پاسخگویی به نیازهای مشتریانش، قابلیت بکارگیری ترکیب‌های مختلف از اين ابعاد را دارد (نوری، ۱۳۸۷).

می کند که باید باشد (انتظارات) با آنچه که دریافت داشته است (ادراکات) می باشد. اگر انتظارات بیش از ادراکات باشد، از دید مشتری کیفیت خدمات دریافت شده کمتر است و نارضایتی وی را به دنبال دارد (Sahney, 2006).

اععاد پنج گانه کیفیت خدمات مدل سروکوال عبارتند از:

ملموسات^۹: یعنی: ظاهر تسهیلات و تجهیزات فیزیکی، کارکنان و ابزار ارتباطی موجود در محل عرضه خدمات (حیاتی و همکاران، ۱۳۹۰).

اعتبار^{۱۰}: عبارت از توان اجرا و ارائه خدمت و عده داده شده به طرزی مناسب، دقیق و قابل اتکاء. مانند: انجام کار یا خدمت و عده داده شده تا زمان معین و علاقه نشان دادن برای رفع مشکلات مشتریان و اصلاح خدمت در اولین زمان (حیاتی و همکاران، ۱۳۹۰).

پاسخگویی^{۱۱}: تمایل برای کمک کردن به مشتریان و ارائه سریع خدمات به آنها از قبیل: کارکنان به مشتریان می گویند که دقیقاً چه زمانی خدمت را ارائه خواهند کرد و کارکنان همواره برای کمک به آنها تمایل نشان می دهند (حیاتی و همکاران، ۱۳۹۰).

تضمين^{۱۲}: دانش و ادب کارکنان و توانایی آنها برای ایجاد اطمینان خاطر و اعتماد در مشتریان مانند: مشتریان در تعاملاتشان با ارائه کنندگان خدمت احساس امنیت می کنند و کارکنان همواره نسبت به آنها با ادب و تواضع رفتار می کنند (حیاتی و همکاران، ۱۳۹۰).

همدلی^{۱۳}: یعنی مهم شمردن مشتریان و توجه فردی به مشتریان مثل: کارکنان به مشتریان توجه فردی می کنند و کارکنان نیازهای خاص آنها را می فهمند. (حیاتی و همکاران، ۱۳۹۰).

مدل مفهومی تحقیق

در این تحقیق به بررسی تأثیر پیاده سازی مدل سازمان پاسخگوی سریع بر کیفیت ارائه خدمات مدل سازمان پاسخگوی سریع و متغیر وابسته شامل کیفیت ارائه خدمات می باشد.

مولفه های مدل FRO در این تحقیق عبارتند از: انعطاف پذیری، زمان، قیمت، قابلیت اطمینان و نوآوری.

به منظور تأثیر مدل سازمان پاسخگوی سریع بر کیفیت ارائه خدمات در شهرداری منطقه ۱۴ از مدل سروکوال جهت کیفیت ارائه خدمات استفاده گردیده که شامل پنج بعد ملموسات، اعتبار، پاسخگویی، تضمین و همدلی می باشد.

قوانين و مقررات محلی و منطقه ای را مورد توجه قرار دهد (آخر، ۱۳۹۰).

قابلیت اطمینان: قابلیت اطمینان به معنای قابلیت یک سازمان در پایبندی به تعهداتش است. اهمیت قابلیت اطمینان با توجه به توانایی پزشکان و وكلاء در ارائه خدمات حرفه ای به مشتریان و یا در رابطه با پیگرد قانونی محصولات معیوب، واضح است. در هر صورت، توجه به قابلیت اطمینان برای همه سازمان ها الزامی است. یک بعداز قابلیت اطمینان، حول محور تحويل به موقع دور میزند. بعددیگر می توان احترام و تعهدات قانونی و اخلاقی نسبت به مشتریان و تامین کنندگان باشد. (نوری، ۱۳۸۷).

نوآوری: نوآوری به فعالیتهای اطلاق می شود که محصول یا خدمت جدید، فرآیندهای جدید یا روش های سازمانی جدید که به ایجاد ارزش افزوده منجر می شود را در بر می گیرد. نوآوری در خدمات می تواند در چهار بعد خدمت جدید، تعامل با مشتری، تحويل خدمت و تکنولوژی روی دهد.

خدمت جدید: خدمات جدید می تواند راه حل جدید برای یک مساله یا کاربردهای خاص یا حتی بازارهای خاص باشد. این بعد تحت تأثیر خدمات موجود یا خدمات رقابتی قرار دارد.

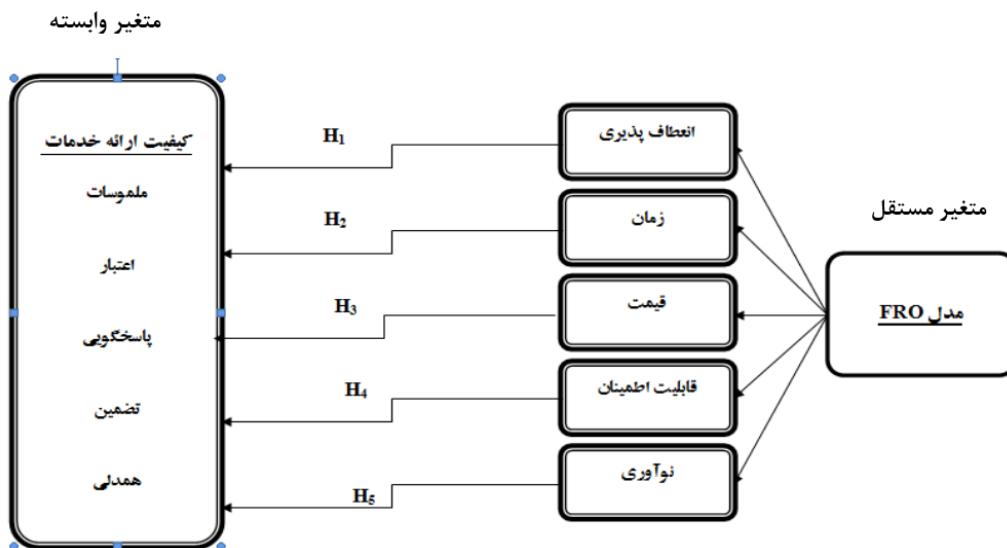
تعامل با مشتری: این بعد در برگیرنده طراحی و برنامه ریزی ارتباط ارائه کننده خدمت با مشتریان است. روشی که ارائه کننده خدمت برای ارتباط با مشتریان خود انتخاب می کند، منشا بسیاری از نوآوری های سازمانی محسوب می شود. این بعد نیز تحت تأثیر شناخت مشخصات مشتریان بالقوه و بالفعل است.

ساختار تحويل خدمت: این بعد نوع خاصی از تعامل با مشتریان است. این بعد به زمینه های سازمانی اشاره دارد که برای ایفای وظایف کارکنان خدمات باید مهیا شود، یعنی زمینه های توانمندساز کارکنان برای انجام هرچه بهتر وظایف خود. این بعد نیز تحت تأثیر قابلیت ها و مهارت ها و رفتار کارکنان قرار دارد.

تکنولوژی: تکنولوژی در خدمات می تواند نقش یک عامل تسهیل یا توانمندساز را داشته باشد (نصری زاده، ۱۳۸۹).

کیفیت خدمات

کیفیت خدمات نوعی قضاوت است که مشتریان براساس ادراک خود پس از فرایند دریافت خدمت انجام می دهند. کیفیت خدمات مقایسه آنچه مشتری احساس

شکل ۱ : مدل مفهومی تحقیق برگرفته از مدل سازمان های پاسخگوی سریع
(رادفورد و نوری، ۱۳۸۸) و کیفیت ارائه خدمات مدل سروکوال

استفاده از آزمون آلفای کرونباخ پایایی پرسشنامه ها محاسبه گردید که مقادیر بدست آمده از پرسشنامه های تحقیق (سازمان پاسخگوی سریع و کیفیت ارائه خدمات) به ترتیب برابر با 0.906 و 0.934 می باشد با توجه به اینکه این مقدار از 0.70 بیشتر است، پایایی پرسشنامه ها تأیید گردید. برای تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزارهای LISREL8.5 و SPSS19 به کاربرده شد.

۵- یافته های تحقیق
یافته های متغیرهای جمعیت شناختی شهروندان به شرح ذیل می باشد:
مجموع شهروندان 384 نفر بوده است. در این میان 20 درصد شهروندان (38 نفر) در طبقه سنی بین $17/7$ تا 30 سال، $46/4$ درصد (178 نفر) در طبقه سنی بین 30 تا 40 سال، $28/1$ درصد (108 نفر) در طبقه سنی بین 40 تا 50 سال، $4/7$ درصد (18 نفر) در طبقه سنی بین 50 تا 60 سال و $3/1$ درصد شهروندان (12 نفر) بالاتر از 60 نفر بوده اند. همچنین $28/4$ درصد شهروندان (109 نفر) مجرد و $71/6$ درصد (275 نفر) متاهل بوده اند.

از میان مجموع شهروندان مورد مطالعه در این پژوهش، $31/3$ درصد (120 نفر) دیپلم و زیر دیپلم، 19 درصد (73 نفر) فوق دیپلم، 32 درصد (123 نفر) لیسانس، $17/7$ درصد (68 نفر) کارشناسی ارشد و بالاتر بوده اند.

فرضیه های تحقیق

فرضیه اصلی تحقیق

پیاده سازی ابعاد مدل FRO بر کیفیت ارائه خدمات در شهرداری منطقه 14 تهران مؤثر است.

فرضیه های فرعی تحقیق

۱- انعطاف پذیری در خدمات بر کیفیت ارائه خدمات در شهرداری منطقه 14 تهران مؤثر است.

۲- زمان (سرعت ارائه خدمات) بر کیفیت ارائه خدمات در شهرداری منطقه 14 تهران مؤثر است.

۳- عامل قیمت بر کیفیت ارائه خدمات در شهرداری منطقه 14 تهران مؤثر است.

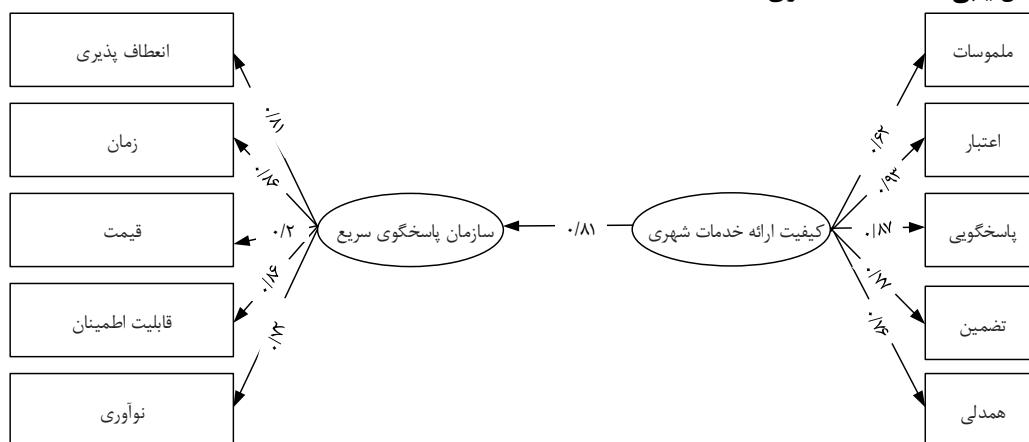
۴- قابلیت اطمینان در خدمات بر کیفیت ارائه خدمات در شهرداری منطقه 14 تهران مؤثر است.

۵- نوآوری در خدمات بر کیفیت ارائه خدمات در شهرداری منطقه 14 تهران مؤثر است.

۴- روش تحقیق

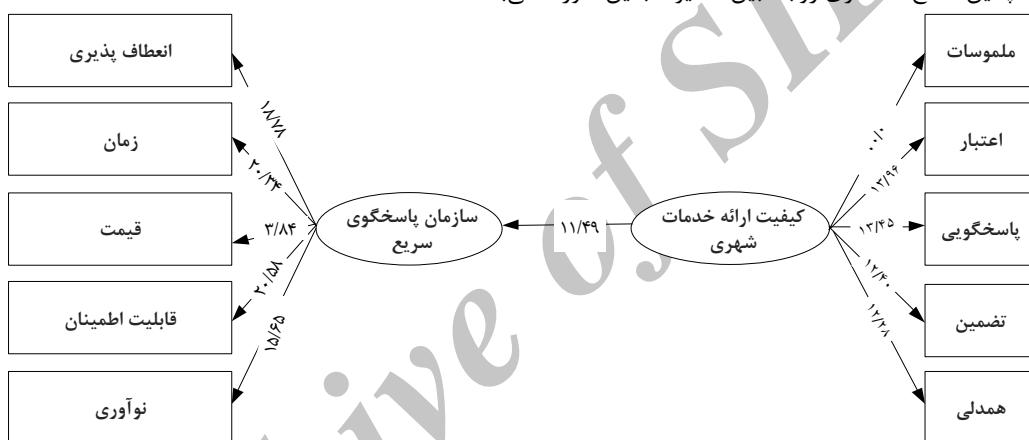
این پژوهش بر اساس طبقه بندهی بر مبنای هدف در زمرة تحقیقات کاربردی است و از حیث روش جزء تحقیقات توصیفی - پیمایشی به شمار می آید. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه شهروندانی است که به شهرداری منطقه 14 مراجعه و از خدمات آن استفاده نموده اند. با استفاده از فرمول کوکران تعداد 384 نفر از شهروندان به صورت تصادفی ساده به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار پژوهش می باشد. روایی محتوایی پرسشنامه تحقیق مورد تأیید خبرگان قرار گرفته است. با

مدل یابی معادلات ساختاری

شکل ۲: مدل ساختاری نهایی تحقیق در حالت تخمین استاندارد

همچنین سطح معناداری روابط بین متغیرها بدین صورت می‌باشد:

شکل ۳: مدل ساختاری نهایی تحقیق در حالت معناداری

نتیجه گرفت در سطح اطمینان $P < 0.01$ ، پیاده سازی مدل سازمان پاسخگوی سریع بر کیفیت ارائه خدمات تأثیر معناداری دارد. بنابراین فرضیه تحقیق تأیید می‌گردد.

سایر مقادیر مدل پژوهش در جدول ۱، مشاهده می‌شود با توجه به جدول ۱ نتیجه تحلیل فرضیه اصلی تحقیق با استفاده از نتایج مدل یابی معادلات ساختاری به شرح زیر است:

فرضیه اصلی تحقیق: پیاده سازی مدل سازمان پاسخگوی سریع بر کیفیت ارائه خدمات در شهرداری منطقه ۱۴ تهران تأثیر دارد.
با توجه به برآورد استاندارد متغیر پیاده سازی مدل سازمان پاسخگوی سریع بر کیفیت ارائه خدمات که $R^2 = 0.66$ و $T = 11.49$ می‌توان

برآش مدل

در مدل یابی معادلات ساختاری هنگامی می‌توان به برآوردهای مدل اعتماد کرد که مدل دارای برآش کافی باشد. شاخص‌های برآش مدل پژوهش به صورت زیر می‌باشد. (جدول ۲)

جدول ۱: مقادیر مدل پژوهش

روابط مقاهم با شاخص‌ها در مدل	مقدار استاندارد شده (لاندا)	مقدار واریانس استاندارد معناداری تبیین شده	مقدار سطح استاندارد معناداری تبیین شده	نتیجه
پیاده سازی مدل سازمان پاسخگوی سریع بر کیفیت ارائه خدمات در شهرداری منطقه ۱۴ تهران تأثیر دارد.	۰.۸۱	۰.۷۱	۰.۶۶	$P < 0.01$ تایید فرضیه

جدول ۲: شاخص‌های برازش مدل نهایی

عنوان شاخص	IFI>0. 90	CFI>0. 90	AGFI>0. 85	GFI>0. 90	RMSEA<0. 09	X ² /df	نتيجه
							تأثیر مدل
							تأثیر مدل
							تأثیر مدل
							تأثیر مدل
							تأثیر مدل
							تأثیر مدل
							تأثیر مدل

جدول ۳: تحلیل رگرسیون ابعاد سازمان پاسخگوی سریع (FRO) بر کیفیت ارائه خدمات

ردیف	متغیر	مقدار	سطح	ضریب بتا	واریانس تبیین شده	معناداری مشاهده شده	F
۱	رگرسیون اعطاف پذیری در خدمات بر کیفیت ارائه خدمات	۰ / ۴۸۴	۰ / ۶۹۶	۰ / ۰۰۱	۳۵۹ / ۰۲۶		
۲	رگرسیون زمان (سرعت ارائه خدمات) بر کیفیت ارائه خدمات	۰ / ۴۰۷	۰ / ۶۳۸	۰ / ۰۰۱	۲۶۲ / ۶۰۲		
۳	رگرسیون قیمت بر کیفیت ارائه خدمات	۰ / ۰۴۳	۰ / ۲۰۷	۰ / ۰۰۱	۱۷ / ۰۷۱		
۴	رگرسیون قابلیت اطمینان بر کیفیت ارائه خدمات	۰ / ۴۹۶	۰ / ۷۰۴	۰ / ۰۰۱	۳۷۵ / ۸۹۶		
۵	رگرسیون نوآوری بر کیفیت ارائه خدمات	۰ / ۲۴۹	۰ / ۴۹۹	۰ / ۰۰۱	۱۲۶ / ۵		

تعیین اولویت هریک از این عوامل از نقطه نظر شهروندان از آزمون فریدمن برای معنادار بودن تفاوت متغیرهای تحقیق استفاده شده است.

جدول ۴: آزمون فریدمن متغیر سازمان پاسخگوی سریع

مؤلفه ها	P-value	درجه آزادی	خی دو	تعداد
میانگین رتبه ها				۳۸۴
انعطاف پذیری	۰ / ۲۴	۲ / ۲۴	۲۴۰ / ۲۲۹	
زمان	۰ / ۰۰۱	۴		
قیمت	۰ / ۵۴			
قابلیت اطمینان	۰ / ۱۲			
نوآوری	۰ / ۷			

همانطور که مشاهده می‌شود، سطح معناداری کوچکتر از میزان خط است، که نشان دهنده وجود تفاوت بین میانگین‌های مؤلفه‌های متغیر می‌باشد. همانطور که ملاحظه می‌شود، در بین پنج مؤلفه انعطاف پذیری، زمان، قیمت، قابلیت اطمینان و نوآوری، بالاترین اولویت را مؤلفه نوآوری با میزان میانگین ۰ / ۳ / ۷ و مؤلفه انعطاف پذیری پایین ترین میزان میانگین را به میزان ۰ / ۲ / ۲ دارا هستند و دیگر موارد به ترتیب نزولی زمان، قابلیت اطمینان و قیمت می‌باشند.

آزمون فرضیات فرعی تحقیق

جهت بررسی فرضیات فرعی تحقیق از رگرسیون تک متغیره استفاده شده است، که نتایج آن در ادامه بیان شده است:

با توجه به سطح معناداری، که P-value کمتر از ۰ / ۰۱ است، تمامی فرضیه‌های فرعی ۱-۱ تا ۵-۱ در سطح اطمینان ۹۹ درصد مورد تأیید قرار گرفته اند. با توجه به ضریب بتا، در بین فرضیه‌های فرعی بیشترین تأثیر برای دو متغیر قابلیت اطمینان بر کیفیت ارائه خدمات می‌باشد. بنابراین با بهبود این مؤلفه افزایش بیشتری در کیفیت ارائه خدمات مشاهده می‌شود. به همین صورت ضریب R² ارتباط دو متغیر کیفیت ارائه خدمات بیشترین میزان را دارا بوده است.

مقایسه و رتبه بندی متغیرهای تحقیق

برای مقایسه و رتبه بندی متغیرهای تحقیق از آزمون فریدمن استفاده گردید. این آزمون در شرایطی استفاده می‌شود که سه موقعیت یا بیشتر داشته باشیم. با توجه به اینکه هدف این تحقیق شناسایی تأثیر ابعاد پنج گانه مدل FRO بر کیفیت ارائه خدمات می‌باشد، لذا برای

شهرداری منطقه ۱۴ تهران افزایش یابد، به تبع آن وضعیت کیفیت ارائه خدمات درین کارکنان شهرداری افزایش خواهد یافت. نتایج این فرضیه با پژوهش‌های حمیدی زاده و غمخواری (۱۳۸۸) و زمانی مقدم و لاهیجی (۱۳۹۱) همراستا می‌باشد.

- با توجه به نتایج بدست آمده از نرم افزار لیزرل، مشاهده می‌شود که دو مؤلفه زمان و قابلیت اطمینان دارای بیشترین میزان بار عاملی (۰ / ۸۶) می‌باشند. لذا مرکز بر این دو مؤلفه و بهبود شاخص‌های آنها پیشنهاد می‌شود. چرا که با بهبود این مؤلفه‌ها افزایش بیشتری در کیفیت ارائه خدمات و جلب رضایت شهروندان مشاهده خواهد شد. همچنین مؤلفه انعطاف پذیری با میزان بار عاملی ۰ / ۸۱ در رتبه سوم قرار دارد، که مرکز بر بهبود این مؤلفه می‌تواند بهبودی قابل توجهی بر کیفیت ارائه خدمات توسط کارکنان شهرداری داشته باشد.

- به مدیران و مسئولان شهرداری منطقه ۱۴ پیشنهاد می‌شود، به مقوله رضایت شهروندان توجه داشته باشند و از آنجا که FRO‌ها دارای خصوصیاتی هستند که اثر مثبتی بر رضایت مشتریان دارد، ترتیبی اتخاذ گردد که تبدیل به یک FRO شدن هدف سازمان قرار گیرد و مستمر شکاف بین سازمان و یک FRO مورد سنجش واقع شده و فعالیتهای لازم جهت کاهش این انحراف انجام شود تا بدین ترتیب با افزایش سطح کیفیت ارائه خدمات سازمان و به تبع افزایش رضایت مشتریان سطح عملکرد سازمان بطور مطلوب افزایش یابد.

- زمانی که افراد دارای توانمندیها و مهارت‌های خاصی بوده و کانالهای مناسب مدل FRO در یک ساختار مناسب سازمانی به کار گرفته شود، انگیزه استفاده از ابعاد کیفیت ارائه خدمات در بین مدیران و کارکنان شهرداری تقویت شده و همه کارکنان شهرداری خود را متعهد به اهداف سازمانی دانسته و از هر فرصتی برای بهبود عملکرد سازمانی که همانا افزایش کیفیت ارائه خدمات برای شهروندان می‌باشد، استفاده لازم را خواهند برداشت. در نتیجه می‌توان نتیجه گرفت که سطح بالاتر گرایش به سازمان پاسخگوی سریع در شهرداری می‌تواند باعث افزایش روحیه کارگروهی و کار جمعی و در نتیجه افزایش تعهد در بین کارکنان شهرداری شود که این

رتبه بندی مؤلفه‌های کیفیت ارائه خدمات

جدول ۵: آزمون فریدمن متغیر کیفیت ارائه خدمات	
تعداد	
۳۸۴	
۲۱۹ / ۱۶۷	خی دو
۴	درجه آزادی
۰ / ...	P-value
مؤلفه‌ها	
میانگین رتبه‌ها	مؤلفه‌ها
۳ / ۷۵	ملموسات
۲ / ۳۴	اعتبار
۲ / ۷۳	پاسخگویی
۳ / ۴۴	تضمين
۲ / ۷۴	همدلی

همانطور که مشاهده می‌شود، سطح معناداری کوچکتر از میزان خطأ است، که نشان دهنده وجود تفاوت بین میانگین‌های مؤلفه‌های متغیر می‌باشد. همانطور که ملاحظه می‌شود، در بین پنج مؤلفه ملموسات، اعتبار، پاسخگویی، تضمين و همدلی، بالاترین اولویت را مؤلفه ملموسات با میزان میانگین ۳ / ۷۵ و مؤلفه اعتبار پایین ترین میزان میانگین را به میزان ۳ / ۳۴ دارا هستند و دیگر موارد به ترتیب نزولی تضمين، همدلی و پاسخگویی می‌باشند.

۶-نتیجه گیری و پیشنهاد

در این قسمت با توجه به فرضیه‌ها و یافته‌های پژوهش، پیشنهاداتی به مدیران و کارکنان شهرداری منطقه ۱۴ ارائه می‌گردد تا بتوانند با استفاده از این پیشنهادات، در جهت ارائه هر چه بهتر خدمات با کیفیت به شهروندان و جلب رضایت و خشنودی آن قدم بردارند. فرضیه اصلی پژوهش: پیاده سازی مدل FRO منطقه ۱۴ تهران مؤثر است.

در این تحقیق منظور از سازمان با خاصیت پاسخگویی سریع یعنی سازمانی که دارای خاصیت واکنش موثر در برابر تغییرات می‌باشد که توان استفاده بهینه از فرصتها و تبدیل تهدیدها به فرصتها را داردند. نتایج بدست آمده از روش‌های آماری حاکی از تأیید این فرضیه بوده است. یعنی با احتمال ۹۹٪ فرضیه اصلی مبنی بر اینکه پیاده سازی مدل FRO بر کیفیت ارائه خدمات در شهرداری منطقه ۱۴ تهران موثر است، تأیید می‌گردد. بنابراین می‌توان گفت که افراد جامعه آماری موافق هستند که پیاده سازی مدل FRO بر کیفیت ارائه خدمات در این شهرداری موثر بوده است. بدین معنی که هر اندازه وضعیت ابعاد مدل سازمان پاسخگوی سریع در

خواسته‌های جدید شهروندان و واکنش سریع در راستای رفع نیازهای آنان موثر خواهد بود.

- مدیران ارشد شهرداری باید با ایجاد امکانات محیطی مانند سیستم تهویه هوای مناسب، آسانسور، دستگاه آب سرد کن و همچنین پارکینگ رایگان در اختیار شهروندان قرار داده شود. چرا که ارباب رجوع با دریافت امکانات جانبی حتی در صورت وجود ناهمانگی‌ها در ارائه خدمات نارضایتی وی افزایش نمی‌یابد. همچنین محیط سازمانی باید به صورتی زیبнده و مناسب با ارباب رجوع باشند. به گونه‌ای که وضع ظاهری کارکنان و امکانات موجود در محیط کار به صورت قابل قبول و چیدمان آنها به افراد آرامش بخش باشد.

فرضیه فرعی دوم: زمان (سرعت ارائه خدمات) برکیفیت ارائه خدمات در شهرداری منطقه ۱۴ تهران مؤثر است.

مقوله زمان به فاصله زمانی میان اقدام جهت خرید خدمات و دریافت آن اشاره دارد. سازمان‌های پاسخگوی سریع، به نوعی سازمان‌های تندآموزی هستند که پیوسته تعریف موجودیت خود را بازبینی و در ذات خود سریعتر از دیگران عمل می‌کنند. سرعتی که جریان آن برای دیگران ممکن نیست. نتایج بدست آمده از روش‌های آماری حاکی از تأیید این فرضیه است. یعنی با احتمال ۹۹٪ این فرضیه مبنی بر اینکه زمان (سرعت ارائه خدمات) بر کیفیت ارائه خدمات در شهرداری منطقه ۱۴ تهران مؤثر است، تأیید می‌گردد. به عقیده پاسخ دهنده‌گان، صرفه جویی در وقت از اهمیت بسیار بالایی برخوردار بوده و موجب جلب رضایت و خشنودی مشتریان می‌گردد. نتایج این فرضیه با پژوهش‌های فهیمی فرد و همکاران (۱۳۹۰) و بروнер (۲۰۰۷) همراستا می‌باشد.

- با توجه به شدت تأثیر مولفه زمان بر متغیر کیفیت ارائه خدمات که برابر با ۶۳۸ / ۰ است، این مولفه در رتبه سوم قرار دارد. بر اساس نتایج حاصل از فرضیه فرعی مربوط به عامل زمان، به مسئولان و کارکنان شهرداری پیشنهاد می‌گردد که برای افراد و زمان متعلق به آنها ارزش قائل شوند و برنامه‌های خود را طوری تنظیم نمایند که متوسط زمان مصروفه توسط شهروندان جهت دریافت خدمات به حداقل ممکن برسد و در این راستا پیشنهاد می‌گردد اولاً ساختمان شهرداری در مناسب ترین و در دسترس ترین مکانها قرار گیرد ثانیاً می‌توان با واگذاری

امر منجر به عملکرد بهتر کارکنان و افزایش کیفیت ارائه خدمات برای شهرداری خواهد شد.

- با توجه به این که انتظارات و ادراکات مشتریان در طول زمان در حال تغییر می‌باشد، پیشنهاد می‌شود به صورت مستمر انتظارات و ادراکات مشتریان از کیفیت ارائه خدمات شهرداری سنجیده شود و موجب بهبود ارائه خدمات و در نتیجه رضایت و خشنودی مراجعه کنندگان گردد.

فرضیه فرعی اول: انعطاف پذیری در خدمات بر کیفیت ارائه خدمات در شهرداری منطقه ۱۴ تهران مؤثر است.

انعطاف پذیری، قابلیت پاسخگویی به نیازهای شهروندان و تطبیق با شرایط را بیان می‌کند. نتایج بدست آمده از روش‌های آماری حاکی از تأیید این فرضیه است. یعنی با احتمال ۹۹٪ این فرضیه مبنی بر اینکه انعطاف پذیری در خدمات بر کیفیت ارائه خدمات موثر است. نتایج این فرضیه با پژوهش‌های بروнер (۲۰۰۷) و دونگ و همکاران (۲۰۱۰) همراستا می‌باشد.

- با توجه به شدت تأثیر مولفه انعطاف پذیری بر متغیر کیفیت ارائه خدمات که برابر با ۶۹۶ / ۰ است، این مولفه در رتبه دوم قرار دارد. بنابراین به مدیران و کارکنان شهرداری پیشنهاد می‌شود تا نسبت به شهرهای شهروندان و شرایط آنها درک مقابل داشته و تغییرات لازم را با توجه به نیازهای شهروندان اعمال نمایند و در این راستا اولاً خدمات متنوعی به شهرهای دهنده و ثانیاً سرعت ارائه خدمات جدید را بالا برند تا همواره بتوانند پاسخگوی نیازهای جدید و بروز شهروندان و سلاطیق مختلف آنان باشند و نگرش مثبتی را در مشتریان خود مبنی بر بروز بودن و تطبیق با تعییر و تحولات جدید ایجاد کنند.

- توجه و تمرکز بر تعامل با شهروندان و جذب مشارکت شهروند در برنامه‌های شهرداری با هدف افزایش انعطاف پذیری شهرداری، پیشنهاد می‌گردد. بر پایه دیدگاه‌های مدیریتی نوین، شهروندان در تمامی بخشها و پیرامون کلیه مسائل شهرداری می‌توانند اظهار نظر نمایند. زیرا درگیر کردن شهروندان و ارزش دادن به آنها در ایجاد حس تعلق بیشتر به شهرداری موثر بوده و در شناخت سریع تر نیازها و

کاملاً مدیریت شده عمل کنند. به گونه‌ای که ارباب رجوع با تمام جزئیات ریز خدمات به همراه قیمت را اطلاع داشته باشند.

فرضیه فرعی چهارم: قابلیت اطمینان در خدمات بر کیفیت ارائه خدمات در شهرداری منطقه ۱۴ تهران مؤثر است

قابلیت اطمینان در میزان پایبندی شهرداری به تعهدات قانونی و اخلاقی تعریف می‌گردد. نتایج بدست آمده از روش‌های آماری حاکی از تأیید این فرضیه است. یعنی با احتمال ۹۹٪ این فرضیه مبنی بر اینکه قابلیت اطمینان بر کیفیت ارائه خدمات در شهرداری منطقه ۱۴ تهران موثر است، تأیید می‌گردد. و با توجه به نتایج آزمون فریدمن، قابلیت اطمینان بعد از ناآوری و زمان از رتبه و اهمیت بالایی در نظر شهروندان برخوردار می‌باشد. نتایج این فرضیه با پژوهش‌های فهیمی فرد و همکاران (۱۳۹۰) و صابری (۱۳۹۲) همراستا می‌باشد.

- با توجه به شدت تأثیر مولفه قابلیت اطمینان بر متغیر کیفیت ارائه خدمات که برابر با ۷۰٪ است، این مولفه در رتبه اول قرار دارد. براساس نتایج بدست آمده از فرضیه مربوط به عامل قابلیت اطمینان، به مدیران و کارکنان پیشنهاد می‌گردد، به خدماتی که به شهروندان و عده میدهند، عمل نمایند و اعتماد مشتریان خود را جلب نمایند و همچنین در صورت وجود مشکل و نقصان در ارائه خدمات به شهروندان انعطاف لازم را جهت جلب رضایت مشتریان و خشنودی آنان داشته باشند.

- پیشنهاد می‌گردد تا مدیران و کارکنان شهرداری در حفظ و صیانت از اسرار شهروندان کوشابوده و خدمات شهری را به صورت دقیق و مطمئن برای شهروندان انجام دهند. کارکنان باید از طریق انجام رفتارهای مطلوب موجب شکل گیری اعتماد در شهروندان شده و به امنیت شخصی شهروند و دارایی هایش در زمان مراجعه و ارائه اطلاعات به شهرداری توجه نمایند.

- همچنین باید کیفیت ارائه خدمات به گونه‌ای باشد که مشتریان با اطمینان خاطر خدمات را دریافت نمایند و بین خدمات ادعا شده و خدمات دریافتی تفاوتی وجود نداشته باشد. از سویی دیگر در دسترس بودن کارکنان در زمان پاسخگویی سازمان به مشتریان می‌تواند اعتماد سازمانی را برای مشتریان به همراه داشته باشد.

عمده خدمات به دفاتر خدمات الکترونیک شهر و گسترش شعب و میزان پراکنده‌گی مناسب با جمعیت هر منطقه در جهت کاهش زمان انتظار دریافت خدمات و بهبود سطح کیفی خدمات و نهایتاً جلب رضایت شهروندان اقدامات لازم را بعمل آورند.

- همچنین کارکنان شهرداری باید سرویس دهی به شهروندان را با سرعت مناسب انجام داده به گونه‌ای که میزان انتظار شهروندان در شهرداری به جهت دریافت خدمات به حداقل برسد.

- مدیران ارشد شهرداری باید با ایجاد سیستمهای هوشمند اطلاعاتی، میزان تعهدات جاری سازمان را به سایر نهادها و افراد حقیقی برآورد کرده و با زمانبندی مناسب و نه چندان طولانی سایر تعهدات به مشتریان جدید الورود داده شود. با برگزاری دوره‌های مختلف آموزشی برای کارکنان میزان اهمیت مشتریان را برای پرسنل مشخص کرده تا با برخورد نامناسب و اشتباہات غیر قابل قبول باعث افزایش نارضایتی مشتریان از کیفیت خدمات سازمان جلوگیری به عمل آورده شود.

فرضیه فرعی سوم: عامل قیمت بر کیفیت ارائه خدمات در شهرداری منطقه ۱۴ تهران مؤثر است.

قیمت نیز به میزان پرداختی شهروندان در مقابل خدمات دریافتی از شهرداری اشاره دارد. نتایج بدست آمده از روش‌های آماری حاکی از تأیید این فرضیه است. یعنی با احتمال ۹۹٪ این فرضیه مبنی بر اینکه عامل قیمت بر کیفیت ارائه خدمات در شهرداری منطقه ۱۴ تهران موثر است، تأیید می‌گردد. نتایج این فرضیه با پژوهش‌های فهیمی فرد و همکاران (۱۳۹۰) و رنجبران و همکاران (۱۳۸۱) همراستا می‌باشد.

- با توجه به شدت تأثیر مولفه قیمت بر متغیر کیفیت ارائه خدمات که برابر با ۲۰٪ است، این مولفه در رتبه پنجم قرار دارد. به مدیران و مسئولان شهرداری پیشنهاد می‌شود با توجه به میزان حساسیت شهروندان نسبت به این عامل در خصوص خدمات مختلف در سیاستهای قیمت گذاری، به درجه اهمیت این عامل نیز توجه کنند و هزینه و کارمزد خدمات شهری را مناسب با نوع خدمت و به صورت حداقل در نظر بگیرند.

- همچنین مدیران ارشد شهرداری باید نسبت به قیمت‌های برآورد شده برای ارائه خدمات، به صورت

۷- منابع و مأخذ

- اختر، اس اج (۱۳۹۰). بازاریابی جهانی. ترجمه حسن اسماعیل پور، محسن نجفیان، تهران، نگاه دانش.
- حیاتی، باب الله، تقی زاده، مجید (۱۳۹۰). بررسی عوامل مؤثر بر میزان رضایت مندی مراجعه کنندگان از کیفیت خدمات ارائه شده در پارکهای شهر تبریز. اولین کنفرانس اقتصادی شهری ایران، مشهد، ۲ و ۳ آذر ماه ۱۳۹۰.
- سید جوادین، سید رضا و کیماسی، مسعود (۱۳۸۹). مدیریت کیفیت خدمات. چاپ دوم، تهران، انتشارات نگاه دانش.
- رنجران، بهرام، رشید کابلی، مجید، حق شناس، اصغر، یاوری، زهرا (۱۳۸۱). بررسی رضایت مشتری از کیفیت خدمات پس از فروش: مورد مطالعه شرکت زیراکس در استان اصفهان. پژوهشنامه بازرگانی، دوره ۷، شماره ۲۵، ۱۴۵-۱۲۷.
- رجب صلاحی، حسین (۱۳۹۱). ساختار حکومت محلی، مدیریت شهری و شهرداری، برنامه ریزی و مدیریت شهری، مسائل نظری و چالش‌های تجريی. تهران، انتشارات سازمان شهرداری‌های کشور.
- زمانی مقدم، افسانه، لاهیجی، کوهیار (۱۳۹۱). بررسی عوامل مؤثر بر وفاداری مشتریان بانکهای خصوصی بر اساس مدل سازمان‌های پاسخگوی سریع. مدیریت بازاریابی، دوره ۷، شماره ۱۶، ۷۹-۶۳.
- صادقی، امیر (۱۳۸۷)، آشنایی با مدل ارزیابی خدمات، سروش تحول، شماره ۱۱، دوره سوم، ۸-۷.
- گانز، باب (۱۳۸۷). سازمان تند آموز. ترجمه خدایار ابیلی، تهران، نشر ساپکو.
- محمدی، اسماعیل (۱۳۸۶) مشتری مداری و تکریم ارباب رجوع. تهران، خدمات فرهنگی رسا.
- نصیرزاده، محمد (۱۳۸۹). نوآوری در خدمت. تهران، انتشارات سازمان مدیریت صنعتی.
- نوری، حمید (۱۳۸۷). مباحث نوین در مدیریت تولید و عملیات. ترجمه دردانه داوری، جلد اول و دوم، تهران، سازمان مدیریت صنعتی.
- رادفورده، راسل، نوری، حمید (۱۳۸۸) مباحث نوینی در مدیریت تولید و عملیات، مترجمان: دردانه داوری، بنفشه بهنام، هالیه ولیان، چاپ چهارم، تهران، سازمان مدیریت صنعتی.
- Asogwa, B. E. , Asadu, B. U. , Ezema, J. U. , Ugwu, C. I. , Ugwuanyi, F. C. (2014). Use of ServQUAL in the Evaluation of Service Quality of Academic Libraries in

فرضیه فرع پنجم: نوآوری در خدمات بر کیفیت ارائه خدمات در شهرداری منطقه ۱۴ تهران مؤثر است. نوآوری نیز در ارائه خدمات نو و جدید به شهروندان تعییر می‌گردد. نتایج بدست آمده از روشهای آماری حاکی از تأیید این فرضیه است. یعنی با احتمال ۹۹٪ این فرضیه مبنی بر اینکه نوآوری در خدمات بر کیفیت ارائه خدمات در شهرداری منطقه ۱۴ تهران مؤثر است، تأیید می‌گردد. و با توجه به نتایج آزمون فریدمن، نوآوری در خدمات دارای بالاترین رتبه در بین متغیرها از نظر پاسخ دهنده‌گان می‌باشد و از اهمیت بسیار بالایی در نظر شهروندان برخوردار می‌باشد. نتایج این فرضیه با پژوهش فهیمی فرد و همکاران (۱۳۹۰) همراستا می‌باشد.

- با توجه به شدت تأثیر مولفه نوآوری در خدمات بر متغیر کیفیت ارائه خدمات که برابر با ۴۹٪ است، این مولفه در رتبه چهارم قرار دارد. براساس نتایج بدست آمده از فرضیه مربوط به نوآوری در خدمات گردد تا شهرداری برخی خدماتی را که نیازی به حضور فیزیکی شهروندان نیست انتخاب کرده و آنها را به صورت الکترونیکی ارائه نماید تا در زمان صرفه جویی شده و سرعت و کیفیت ارائه خدمات افزایش یابد همچنین در جهت کاهش زمان و نوآوری در خدمات به جای استفاده از خدمات دستی از سیستمهای نوین نرم افزار و سخت افزاری در ارائه هر چه بهتر خدمات به شهروندان استفاده نمایند. همچنین پیشنهاد می‌گردد تا شهرداری خدمات شهری را با ماشین آلات و ابزار کار جدید ارائه نماید.

- مدیران ارشد شهرداری باید به صورت برنامه ریزی شده در بلند مدت اقدام به الکترونیکی کردن خدمات خود کرده و با استفاده از ماشین آلات جدید در جهت افزایش تمایل مشتریان نیز برای استفاده از خدمات الکترونیکی کنند، تا اینکه مشتریان صرفه برای هر خدمتی با مراجعه حضوری هزینه‌های مختلف را بر خود و سازمان و جامعه تحمیل کنند.

- با توجه به تأثیر همه ابعاد مدل FRO بر کیفیت ارائه خدمات در شهرداری منطقه ۱۴ و خاصیت سینه‌زی حاصل از توجه همزمان به هر ۵ بعد، به مدیران شهرداری منطقه ۱۴ پیشنهاد می‌شود که در سیاست‌ها و برنامه‌های استراتژیک خود، همه ابعاد را مدد نظر قرار دهنده و توان خدمت رسانی و عملکردکیفی خود را از طریق توجه به کلیه عوامل افزایش دهنده.

یادداشت‌ها

- ¹ *Fast Response Organization*
- ² *Yousapronpaiboon*
- ³ *Asogwa and etsl*
- ⁴ *Peprah and Atarah*
- ⁵ *Brunner*
- ⁶ *Zhaohua and etal*
- ⁷ *Agile*
- ⁸ *World Class*
- ⁹ *Tangibles*
- ¹⁰ *Reliability*
- ¹¹ *Responsibility*
- ¹² *Assurance*
- ¹³ *Empathy*

- Developing Countries. Library Philosophy and Practice (e-journal) , PP. 1-26.
- Hussain, R. , Al Nasser, A. , Hussain, Y. K. (2015). Service quality and customer satisfaction of a UAE-based airline: An empirical investigation. Journal of Air Transport Management, Vol. 42, pp. 167-175.
- Peprah, A. A. , Atarah, B. A. (2014). Assessing Patient's Satisfaction Using SERVQUAL Model: A Case of Sunyani Regional Hospital, Ghana. International Journal of Business and Social Research (IJBSR) , Vol. 4, No. 2, PP. 133-143.
- Roslan , N. A. A. , Wahab, E. , Abdullah, N. H. (2015). Service Quality: A Case Study of Logistics Sector in Iskandar Malaysia Using SERVQUAL Model. Procedia - Social and Behavioral Sciences, Vol. 172, PP. 457 – 462.
- Shrifai, H. , Zhang, Z. (2008). Towards Theory Building In Agile Strategy A Taxonomical Approach. IEEE Transactions on Engineering Management, 54 (2) , PP. 351-370.
- Sahney, S. , Banwet, D. , Karunes, S. (2006). An integrated framework for quality in education: Application of quality function deployment, interpretive structural modelling and path analysis. Total Qual Manag Bus Excel, 17 (2) , PP. 265-85.
- Sutton, D. , Klein, T. (2003). Enterprise Marketing Management. 1 edition, New York: John Wiley & Sons, Inc
- Thoren, K. , Smith, M. (2000). Competing advantage in world class organizations. Management Accounting Journal, Vol. 78, Issue 3, pp. 22-26.
- Yousapronpaiboon, K. (2014). SERVQUAL: Measuring Higher Education Service Quality in Thailand. Procedia - Social and Behavioral Sciences, Vol. 116, PP. 1088–1095.
- Zhaohua, D. , Yaobin, L. , Kwok, K. W. , Jinlong, Z. (2010) (. Understanding Customer Satisfaction and Loyalty: An Empirical Study of Mobile Instant Messages in China. International Journal of Information Management, Vol. 30, PP. 289–300.